

Dvacet let vývoje výuky a výzkumu na KSKF – současnost a vize do budoucna

Jiří Vlček a kol

Do 1994 – čeho KSKF vychází?

- Katedra organizace a řízení – prof. Dr. Jan Solich, CSc.
 - Zdravotnické směřování farmacie
 - Prosadil založení sekce KF v ČFS v 80. letech
 - Založil výuku sociální farmacie
 - Vývoj a výuka dispenzačních minim a komunikace za tárou
 - Společenskovední předměty byly připojeny ke katedře - 1. ústav FaF
 - Personální oslabení v 90. letech
- Katedra farmakologie a toxikologie – prof. Dr. Jaroslav Květina, DrSc.
 - Moderní výuka farmakologie zaměřená na mechanismy a predikce
 - Výuka klinické farmakologie
 - Roční stáž RNDr. J. Vlčka kantonální nemocnici v Basileji (nefrologie, interna, oddělení klinické farmakologie a lékovém informačním centru)
- **Únor 1993 workshop ESCP: Education in Patient Oriented Pharmacy**

Může KSKF pomoci klinické farmacii?

- Základní problém v KF do 1994
 - Klinická farmacie jako farmaceutický obor nebyla jasně definována
 - Chyběl výzkum v KF
 - Návštěva nemocnic nezvyšovala erudici studenta v klinické farmacii
 - Zkušenost z vizit v nemocnici
 - Pozitivní – studenti viděli živého pacienta
 - Negativní – vizita byla pro studenty „reality show“;
 - Malé teoretické znalosti při kontaktu s pacientem
 - O mechanismech účinku, symptomech, nemocech
 - Jak řešit nežádoucí účinky
 - Těžkosti s umístěním 200 studentů
 - Změna metod výuky - přednášky + vizity - málo efektivní chybí „problem based“
 - Nedostatek asistentů s praxí u lůžka (+ znalosti z farmakologie, diagnostiky a KF)

Může KSKF pomoci sociální farmacii?

- Základní problém v SF do 1994
 - Nebyly zkušenosti, **předmět je velmi široký**
 - **Nedostatek asistentů** s praxí (+ znalosti, dovednosti o managementu, lékové politice apod.)
 - Významné změny v politice na konci 20. století
 - Nedostupnost dat – **problémy ve výzkumu**
- Pro studenty
 - Farmacie = přírodovědný obor – **SF většinu studentů není přitažlivá**
 - Široký obor který se nespojoval s farmakoterapií
 - Krátký čas na zažití – málo interaktivity

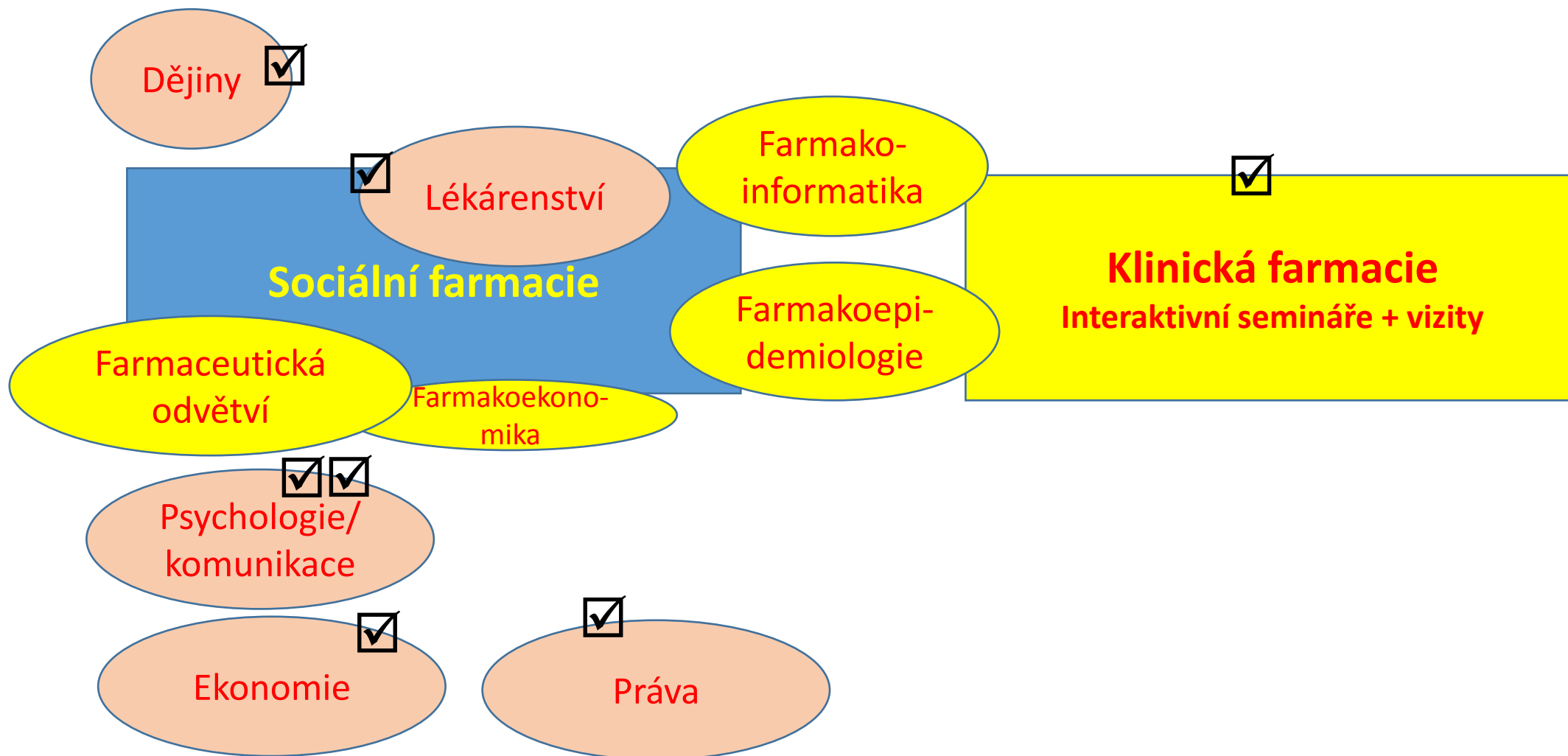
1994 založení KSKF - cíle

1. Rozvíjet klinickou farmacii jako samostatný farmaceutický obor
2. Udržet obor sociální farmacie a najít pro něj příznivce
3. Vytvořit prostor, aby se KF a SF navzájem ovlivňovaly ve V&V
4. Být centrem pro klinický výzkum
5. Být centrem výuky orientované na pacienta
6. Vytvořit podmínky, aby byli asistenti v kontaktu s praxí na národní a mezinárodní úrovni
7. Podpora interaktivní výuky
8. Ve farmaceutické péči důraz na znalosti farmakologie a klinické farmacie

Klinická a sociální farmacie 1994 – 2004

(☑ i samostatný předmět)

Nové předměty a
obory po roce 1994

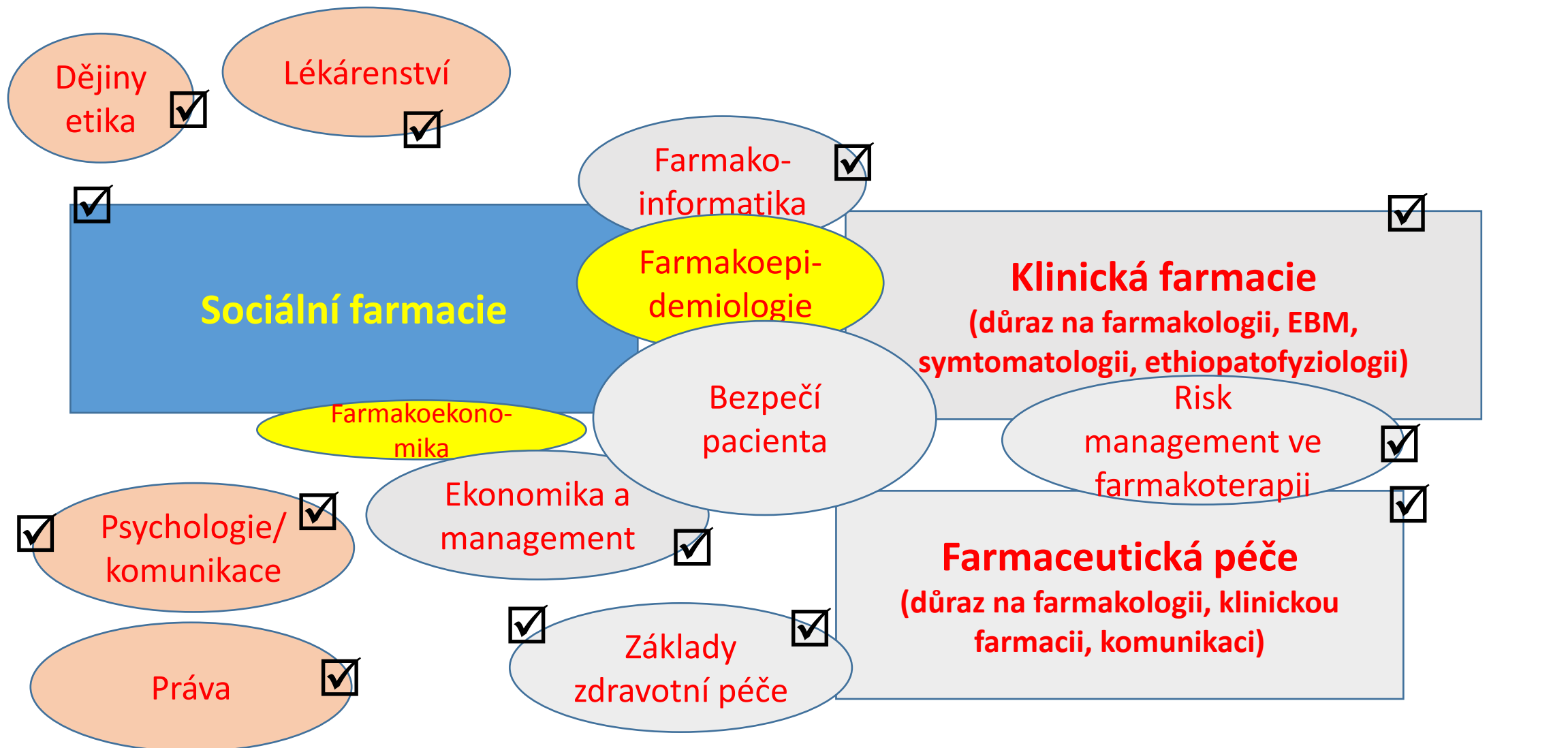
Výzkum 1994 – 2005 oborová rada ➡ klinická farmacie ➡ sociální farmacie a lek.
jsou odborní asistenti; byli odborní asistenti katedry

- ➡ **Mgr. H. Müllerová, (1997)** – informace o léčivu
- ➡ **RNDr. J. Kotlářová (1997)** – individuálně připravované léčivé přípravky
- ➡ **PharmDr. L. Práznovcová (1999)** – léková politika
- ➡ Mgr. M. Jandová (1999) – farmakoekonomika a -epidemiologie v hematatoonkologii
- ➡ **Mgr. P. Matoulková (2001)** – sledování spotřeby protiinfekčních léčiv
- ➡ Mgr. P. Fialová (2003) – analýza rizik gastrotoxicity
- ➡ Mgr. Z. Kučera (2004) – analýza terapeutické hodnoty hypolipidemik
- ➡ Mgr. M. Hejdová (2004) – analýza terapeutické hodnoty antiosteoporotik
- ➡ Mgr. R. Andrajati (2005) – sledování racionálního užití protiinfekčních léčiv
- ➡ Mgr. M. Ferech (2005) – léková politika

Klinická a sociální farmacie 2004 - 2014

(☑ i samostatný předmět)

Nové předměty a obory
po r. 2004

Výzkum 2006 – 2014; oborová rada → klinická farmacie → sociální farmacie & lek.
odborní asistenti katedry

→ Mgr. I. Minarčíková (2006)	Ekonomie zdravotnictví a metody ekonomické analýzy zdravotní péče
→ Mgr. D. Fialová (2006)	Změna terapeutické hodnoty léků ve stáří
→ Mgr. K. Górecká (2006)	Farmakoepidemiologie kardiovaskulárních onemocnění
→ Mgr. N. Ivanović (2006)	Pharmacoeconomics in decision making
→ Mgr. P. Šrámková (2006)	Profesní příprava farmaceutů v České republice
→ Mgr. P. Červený (2008)	Adherence k farmakologické léčbě idiopatických střevních zánětů
→ Mgr. J. Davidová (2008)	Léková politika - ceny, úhrady a spoluúčast
→ Mgr. L. Valášková (2008)	Farmacie v Českých zemích v letech 1929-1938/9
→ Mgr. J. Pokladníková (2009)	Pharmacoeconomic and Pharmacoepidemiology Aspects of Allergy Rhinitis Treatment and Prevention
→ Mgr. E. Zimčíková (2009)	Analýza terapeutické hodnoty antiepileptik
→ Mgr. M. Vytríšalová (2010)	Adherence k léčbě osteoporózy
→ Mgr. V. Krnáčová (2011)	Hypoglykémie jako akutní komplikace diabetes mellitus
→ Mgr. Š. Blažková (2013)	Management osteoporózy na úrovni primární péče v ČR
→ Mgr. J. Malý (2013)	Analýza možnosti aplikovat klinickou farmacii do farmaceutické péče
→ Mgr. M. Doseděl (2013)	Analýza vybraných rizik farmakoterapie
→ Mgr. L. Hromádková (2013)	Analýza vybraných lékových problémů u revmatických nemocí
→ PharmDr. R. Bartas, MBA (2013)	Retrospektivní analýza spotřeby hypolipidemik

Mezinárodní kontakty

Organizace akcí, mezinárodní projekty, hostující profesoři

- Evropská společnost klinické farmacie, ACCP, ISPE, AHSP
- University of Utrecht; Iowa; Cardiff; Indonesia; North Caroline
- ECDC; Evropský parlament
- WHO
- Organizace mezinárodních sympozií
 - Education in Patient Oriented Pharmacy 1993
 - Ethical and Economical Aspects of Pharmacotherapy 1999
 - EuroDURG Symposium 2001
 - *Annual Symposium of ESCP 1995; 2004; 2013*
- Plánujeme
 - ISoP Symposium 2015
 - ISPE Symposium 2019

Interaktivita výuky – stav do 1998

- Interaktivní semináře v klinické farmacii – vzor workshopy ESCP (dr. Vlček)
- Komunikace nad recepty v lékárenství (dr. Zych)
- Bariéry
 - Počty studentů ve skupinách narostly
 - Časová náročnost
 - Nedostatečná fixace znalostí z přípravných předmětů
 - Málo kvalifikovaných asistentů

Interaktivita výuky na KSKF ve 2014

- **Výuka u lůžka pacienta 20 let** + diskuze nad kazuistikou
 - Klinická farmacie – léková rizika
- **„Problem-based“ výuka 20 let** (aktivní diskuze ke kazuistikám a k seminární práci)
 - Farmaceutická péče řešení kazuistiky u zkoušky a případů při seminářích
 - Klinické farmacie kazuistika a individuální diskuze na Moodle + u zkoušky
 - Etika seminární práce ke zkoušce
 - Psychologie seminární práce ke zkoušce a scénky
 - Zdravotnická informatika zápočtová seminární práce a její prezentace
- **Hlasovací zařízení cca 10 let**
 - Klinická farmacie interaktivní přednášky a semináře
 - Klinická farmacie – léková rizika interaktivní přednášky a semináře + kazuistiky
- **E-learning cca 3 roky**
 - Farmaceutická péče
 - Ekonomika a management

Požadavek na asistenty

Kontakt s praxí je důležitý pro jakoukoli výuku

- Vědecká práce v klinické nebo sociální farmacii
- **Stáže**
 - Redakční práce pro Remedia, odd. klinické farmacie
- Spolupráce s MZd, SÚKL, ČLK, ČFS, zatím bohužel menší až žádná s ČOSKF
- **Dispenzační činnost** (5 osob)
- Zpracovávání dotazů týkající se DRP a konzultační činnost v rámci LIC (4 osoby)
- **Vedení kurzů LIC** (akreditované pracoviště pro předatestační přípravu KF; 4 kurzy/rok)
- **Praxe KF u lůžka** FN HK a VFN Praha (2 osoby)
- Provádění revize farmakoterapie (FN HK, léčebna Luže, Nemocnice Svitavy (4 osoby)
- **Lektoři interaktivních dispenzačních seminářů** (5 osoby)
- **Symposium klinické farmacie René Macha** (15 ročníků)
- Pracovní dny klinické farmacie (16 ročníků)

Atestace

Podmínka pro výuku klinické farmacie a lékárenství
Vhodná u habilitačního a jmenovacího řízení

- Atestace z lékárenství
 - Dr. Marešová, dr. Kotlářová
- Atestace z klinické farmacie
 - Prof. Vlček, dr. Fialová
- Atestace z interní medicíny a klinické farmakologie
 - MUDr. Macek
- V předatestační přípravě
 - **Dr. Malý, PhD.**, dr. Fuksa, PhD
 - **Mgr. Kostřiba** (navíc studuje ekonomii)
 - Mgr. Babica

Vize KSKF

- **Dovnitř katedry**

- Zvyšovat odbornost a kompetence akademické obce katedry
- Zdokonalovat didaktické procesy
- Zefektivnit výzkum v jednotlivých skupinách: Dohnal, Fialová, Matoulková, Vytríšalová, Pokladníková, Kolář

- **Dovnitř FaF**

- Harmonizace výuky s přípravnými předměty pro klinickou farmacii a farmaceutickou péči
- Příprava studentů k farmaceutické péči od 1. úseku
- Harmonizace zdravotnického charakteru farmacie
- Edukace pedagogického týmu fakulty o problémech bezpečí pacienta a o komunikaci
- Bezpečí pacienta implementovat do kurikula fakulty před další akreditací

- **Dovnitř UK**

- Zavést mezioborovou edukaci v kultuře bezpečí ve farmakoterapii

- **K terénu**

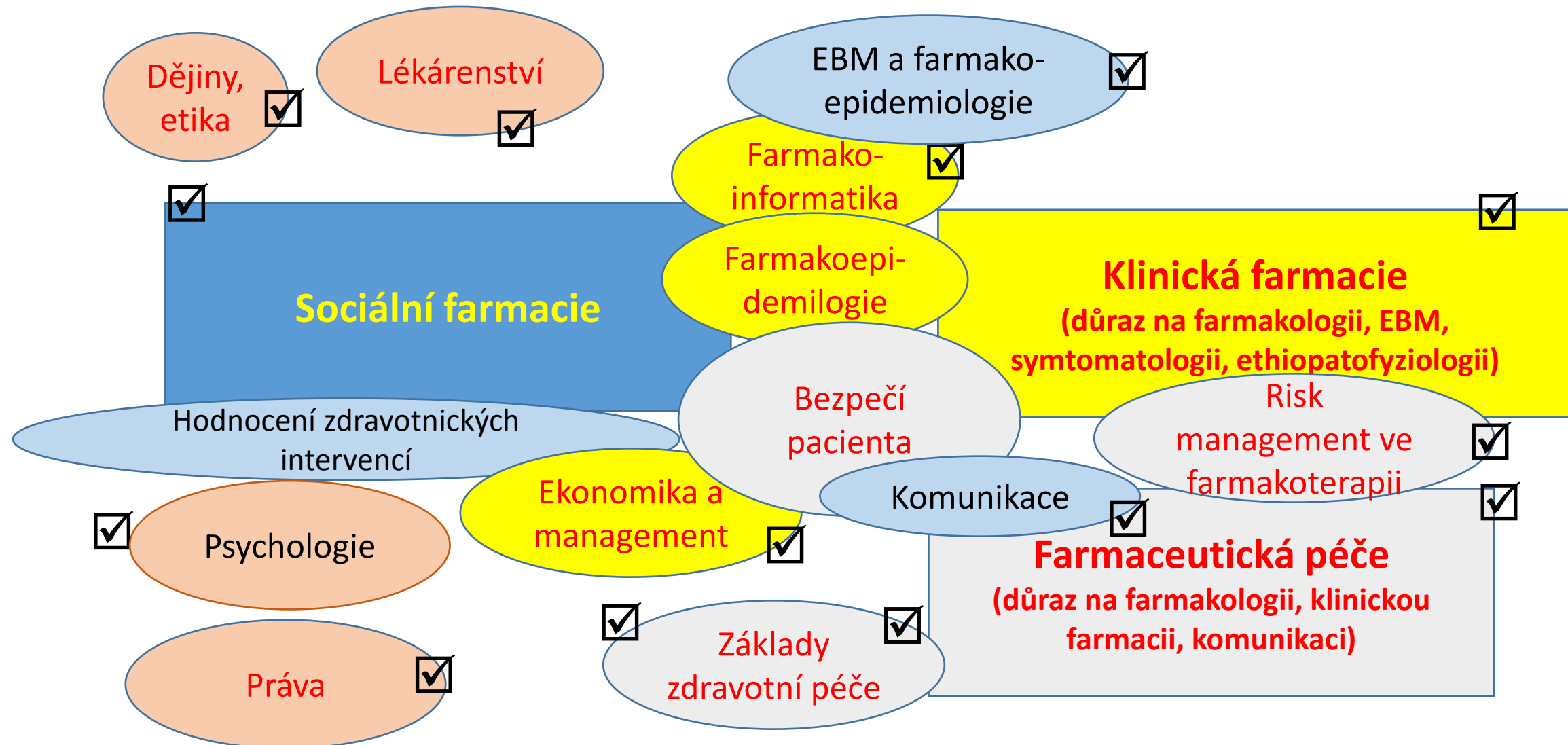
- Udržovat úzký kontakt s praxí
- Podporovat rozvoj klinické farmacie jako farmaceutickému oboru
- Aktivní účast na specializačním, postgraduálním a kontinuálním vzdělávání farmaceutů

Vize

Komunikace součástí FP a bezpečí pacienta

Zavést hodnocení zdravotnických intervencí; EBM a farmakoepidemiologii

Vize po 2014

Nová výzva pro KSKF? Jak LIC? Jak konzultační činnost?

Spolupráce s hematologií, ústavní lékárnou, psychiatrií, revmatologií
Mgr. Kotlář, Mgr. Maříková, MUDr. Macek, MUDr. Soukup.....

Minikampus UK - říjen 2013

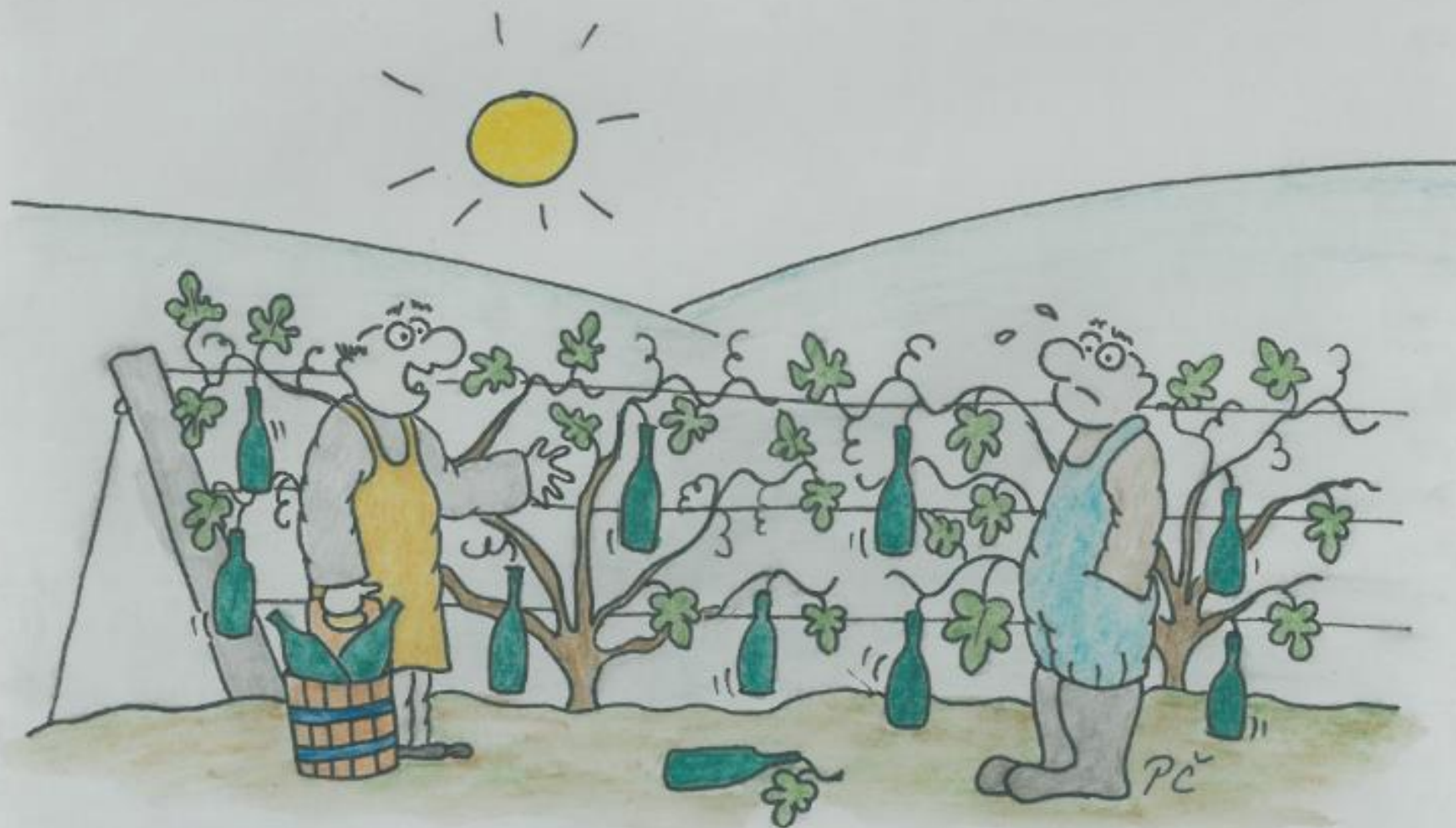
Fakultní nemocnice ↓

- Poděkování patří i všem, kdo podpořili rozvoj KSKF - především
 - Děkani - doc. Semecký; prof. Kvasničková, doc. Dušek a prof. Hrabálek
 - Katedra farmakologie a toxikologie za podporu oborové rady KF
 - prof. Fendrich, prof. Hrdina, doc. Pávek
 - Emeritní profesori katedry - prof. Květina a prof. Solich

Děkujeme za pozornost a za další spolupráci na fakultě.

TO VÍTE, KDYŽ POUŽÍVÁTE "EVIDENCE BASED" METODY,
VÝSLEDKY JSOU PAK HUDE O VĚCEM ŽIVĚM...